

¹ старший викладач кафедри алгебри, ДВНЗ «ДДПУ»

e-mail: kafedra_algebry_sdpu@mail.ru

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНФОРМАТИКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

У статті розглянуті питання, пов'язані з особливостями підготовки студентів гуманітарних спеціальностей до використання засобів сучасних інформаційних технологій у майбутній професійній діяльності.

Ключові слова: *інформатика, комп'ютер, сучасні інформаційні технології, інформатизація освіти, інформаційна культура.*

Вступ

У сучасному суспільстві відбувається інформатизація усіх сфер діяльності людини. Відбувається також активне впровадження засобів сучасних інформаційних технологій в освіту. До початку ХХІ століття викладання інформатики у школі в основному обмежувалось одним навчальним предметом, і навичками роботи з комп'ютером повинен був володіти тільки вчитель інформатики.

У нинішній час відбувається широке впровадження комп'ютерної техніки у навчальний процес, створюється все більше електронних підручників, електронних посібників та дидактичних матеріалів для вивчення різних предметів [1]. У подальшому вчитель, не підготовлений до роботи з комп'ютером та програмними засобами, практично не зможе виконувати свої професійні обов'язки.

В силу наведених причин, у вищих педагогічних навчальних закладах студенти гуманітарних спеціальностей вивчають дисципліни «Інформатика і ТЗН», «Сучасні інформаційні технології».

Основна мета викладання цих дисциплін – навчити студентів гуманітарних спеціальностей використовувати засоби інформатики і обчислювальної техніки, відповідне програмне забезпечення для розв'язання практичних задач у відповідній предметній галузі, а також формування інформаційного світогляду студентів [2, 3].

Основна частина

Викладання інформатики на гуманітарних факультетах має свої особливості. Однією з них є не достатньо високий рівень шкільної підготовки студентів, тому основним завданням курсу інформатики для студентів гуманітарних спеціальностей є вирівнювання знань, набутих у межах середньої освіти, підвищення рівня інформаційної культури студентів, підготовка до використання засобів сучасних інформаційних технологій у навчанні та майбутній професійній діяльності [4].

У зв'язку з тим, що для вивчення інформатики на гуманітарних факультетах відводиться невелика кількість годин, вивчення цієї дисципліни студентами гуманітарних спеціальностей обмежується вивченням основ роботи з комп'ютером, навичками взаємодії з операційною системою, а також навичками роботи з найбільш поширеними прикладними програмами. Причому, у процесі підготовки майбутнього вчителя необхідно враховувати ті обставини, що апаратне і програмне забезпечення швидко вдосконалюється, з'являються нові програмні засоби, які необхідно буде застосовувати у професійній діяльності. Тому важливо навчити студентів не тільки працювати з вище названими програмами, але й навчити їх самостійно працювати з навчальними посібниками, опановувати роботу з новими програмними засобами.

Особливість викладання інформатики на гуманітарних факультетах зумовлена ще й тим, що цю дисципліну треба адаптувати до навчання студентів-гуманітаріїв. Зміст курсу «Інформатика і ТЗН» повинен враховувати специфіку того факультету, на якому його вивчають. Як правило, переважна більшість студентів гуманітарних спеціальностей не орієнтована на вивчення точних наук. Успішне засвоєння ними вмінь і навичок роботи з інформаційними технологіями можливе лише при усвідомленні необхідності опанування цими вміннями. Орієнтація на майбутню професійну діяльність, показ необхідності використання нових інформаційних технологій при розв'язанні конкретних задач, пов'язаних з цією діяльністю, формують позитивну мотивацію студентів до вивчення інформатики. Необхідно, щоб навчальний матеріал, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи якомога більше були пов'язані зі спеціалізацією студентів. Наприклад, при вивченні текстового редактору необхідно звернути увагу на такі його можливості як перевірка граматики, орфографії, запропонувати виконати завдання з творчим гуманітарним спрямуванням. На лабораторних заняттях також можна запропонувати студентам створити презентації для використання на уроках мови, літератури і т. д.

На лекційних та лабораторних заняттях необхідно враховувати особливості сприймання студентами-гуманітаріями технічних знань, комп'ютерної термінології. Для покращення сприймання та засвоєння студентами навчальної інформації під час лекцій можна застосовувати мультимедійну апаратуру та інші технічні засоби навчання. Також необхідно більше уваги приділяти індивідуальній роботі зі студентами. Аналізуючи досвід викладання інформатики можна зауважити, що найбільше труднощів у студентів гуманітарних спеціальностей виникає при вивченні тем, пов'язаних з апаратним забезпеченням, а також при роботі з електронними таблицями, виконанні розрахунків, побудові діаграм. Тому вивчення цих тем потребує проведення додаткових консультацій, надання викладачем допомоги студентам при виконанні ними індивідуальних завдань, самостійної роботи.

Висновки

Для підвищення якості викладання інформатики на гуманітарних факультетах необхідно враховувати специфіку факультету і орієнтуватися на підготовку кваліфікованого користувача, який вміє грамотно взаємодіяти з комп'ютером, застосовувати засоби сучасних інформаційних технологій у навчанні, науково-дослідній роботі та майбутній професійній діяльності.

Для викладання інформатики на філологічному, дефектологічному факультетах підготовлено навчально-методичний комплекс дисципліни «Інформатика і ТЗН», методичні посібники, при розробці яких були враховані особливості вивчення інформатики.

Література

- [1] *Степанов А.Н.* Информатика: учебное пособие для высших учебных заведений по гуманитарным социально-экономическим направлениям и специальностям / А.Н. Степанов. — СПб: Питер, 2002. — 605 с.
- [2] *Козловський А.В.* Комп'ютерна техніка та інформаційні технології / А.В. Козловський. — К.: Знання, 2012. — 463 с.
- [3] *Коджаспирова Г.М.* Технические средства обучения и методика их использования / Г.М. Коджаспирова. — М. Academia, 2001. — 255 с.
- [4] *Чернилевский Д.В.* Дидактические технологии в высшей школе / Д.В. Чернилевский. — М.: Юнити-Дана, 2002. — 437 с.